

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

Protokolant Agnieszka Murzynowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **L. C.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 28 kwietnia 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 162/21

utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt XVIII K 28/18,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Łodzi do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt XVIII K 28/18, Sąd Okręgowy w Łodzi:

- w punkcie 1 na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. i art. 87 §1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dniu 23 czerwca 2020 roku w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności, ograniczenia wolności i grzywny orzeczonych wyrokami wymienionymi w punktach od 1 do 28 i 30 wymierzył skazanemu L.C. karę łączną 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności oraz łączną karę grzywny w wysokości 160 (stu sześćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda; - w punkcie 2 wyroki opisane w pkt od 1 do 28 i 30 w części dotyczącej orzeczenia o karze pozbawienia i ograniczenia wolności oraz grzywny uznał za pochłonięte niniejszym wyrokiem łącznym, zaś w pozostałym zakresie za podlegające odrębnemu wykonaniu;
- w punkcie 4 na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym wyroku opisanego w punkcie 29.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia w przedmiocie zaliczenia na poczet kary łącznej okresów, o których mowa w art. 577 k.p.k. oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku łącznego apelację wywiodła obrońca skazanego, która zaskarżyła to orzeczenie w całości, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku łącznego i w konsekwencji niewłaściwe dokonanie oceny prawnej zapadłego orzeczenia;
2. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności w wysokości 20 lat pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wysokości 160 stawek dziennych po 10,00 złotych każda, która to kara łączna została ukształtowana na zasadzie zbliżonej do zasady kumulacji i jako taka nie odpowiada dyrektywom wymiaru kary łącznej, nie uwzględniając w należyтым stopniu okoliczności korzystnych dotyczących osoby skazanego, w tym przede wszystkim opinii skazanego - jego zachowania i postępów w jednostce penitencjarnej oraz stanu jego zdrowia.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej i zmianę wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, na podstawie przepisów najkorzystniejszych dla skazanego.

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 162/21, Sąd Apelacyjny w Łodzi utrzymał zaskarżony wyrok w mocy i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżył to orzeczenie w całości, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a to art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., polegające na zaniechaniu przeprowadzenia prawidłowej kontroli odwoławczej poza zakresem zaskarżenia w odniesieniu do wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 24 lutego 2021 roku, wydanego w sprawie XVIII K 28/18, mocą którego połączono węzłem kary łącznej m.in. skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 28 listopada 2016 roku w sprawie o sygn. akt: II K 940/07, zmienione wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 czerwca 2017 roku w sprawie o sygn. akt: XIII Ka 419/17 na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, podczas gdy skazania tego nie wolno było połączyć wyrokiem łącznym z uwagi na obowiązującą z mocy przepisu art. 607e § 1 k.p.k. zasadę specjalności, której stosowania skazany nie zrzekł się w wyżej opisanej sprawie, a nie stanowiła ona podstawy przekazania skazanego z Wielkiej Brytanii do Polski w 2015 roku. Sąd Okręgowy w Łodzi błędnie ustalił stan faktyczny w sprawie prowadzonej pod sygn. akt: XVIII K 28/18 przyjmując, iż doszło do zrzeczenia się zasady specjalności przez skazanego w sprawie o sygn. akt: II K 940/07 Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku (XIII Ka 419/17 Sądu Okręgowego w Gdańsku) i w konsekwencji dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 607e § 1 k.p.k., co powinno było skutkować uchyleniem przez Sąd Apelacyjny w Łodzi (niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych przez obronę zarzutów) wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 24 lutego 2021 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt: XVIII K 28/18. Ponadto skarżący wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci pisma Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 25 maja 2022 roku w sprawie o sygn. akt: II K 940/07 oraz protokołu posiedzenia Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku z dnia 25 lutego 2020

roku w sprawie o sygn. akt: XII Ko 145/20, na okoliczność, iż skazany L.C. nie zrzekł się zasady specjalności, o której mowa w art. 607 e § 1 k.p.k. w sprawie o sygn. akt: II K 940/07 Sądu Rejonowego Gdańsk - Północ w Gdańsku (XIII Ka 419/17 Sądu Okręgowego w Gdańsku), a odpis powyższego protokołu otrzymał nie wcześniej niż w dniu 25 maja 2022 roku.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, z przyczyn szczegółowo opisanych poniżej, okazała się trafna.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem, zasada specjalności sformułowana w art. 607e § 1 k.p.k. stanowi przesłankę ujemną dla orzeczenia kary łącznej obejmującej kary pozbawienia wolności, wymierzone za przestępstwa inne niż te, które stanowiły podstawę wydania na podstawie europejskiego nakazu aresztowania. Rażące naruszenie art. 607e § 1 k.p.k. i zawartej w nim zasady specjalności stanowi więc zarówno wydanie wyroku łącznego obejmującego kary pozbawienia wolności nieobjęte decyzją o przekazaniu, niezależnie od zasady przyjętej za podstawę ukształtowania kary łącznej, jak i wykonanie uprzednio orzeczonej kary łącznej obejmującej takie kary (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2023 r., IV KK 324/22, wyrok Sądu Najwyższego, z dnia 9 listopada 2020 r., IV KK 310/19).

Nie budzi również wątpliwości, że wyrok łączny, na mocy którego połączono karę lub kary, w stosunku do których zaktualizowała się wskazana ujemna przesłanka orzeczenia kary łącznej, jest wyrokiem rażąco niesprawiedliwym. W konsekwencji sąd odwoławczy, który przeprowadzając kontrolę instancyjną, nie dostrzega tej okoliczności i utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, bez przeprowadzenia z urzędu wnikliwych analiz w przedmiotowej sferze, dopuszcza się rażącej obrazy art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z 440 k.p.k. Przypomnieć bowiem należy, że sąd odwoławczy ma obowiązek dokonania kontroli zaskarżonego orzeczenia pod względem merytorycznym i prawnym nie tylko w granicach środka odwoławczego,

ale także z urzędu, niezależnie od tych granic, w celu stwierdzenia czy utrzymanie w mocy orzeczenia nie będzie w sposób rażący naruszać poczucia sprawiedliwości (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2021 r., II KK 18/21). Obowiązek ten znajduje swój normatywny wyraz właśnie w treści powołanych wyżej przepisów tj. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy należy zauważyć, że ww. wyrokiem łącznym Sąd Okręgowy połączył między innymi kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 28 listopada 2016 roku w sprawie o sygn. akt II K 940/07, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie o sygn. akt XIII Ka 419/17 z dnia 29 czerwca 2017 r. (wyrok ten został opisany w punkcie 26 części wstępnej ww. wyroku łącznego). Rzecz jednak w tym, że w przedmiotowej sprawie nie zbadano w sposób należyty tego, czy przeszkodą w objęciu ww. kar wyrokiem łącznym, nie była zasada specjalności z art. 607e § 1 k.p.k., który to przepis stanowi, że osoby przekazanej w wyniku wykonania nakazu nie można ścigać za przestępstwa inne niż te, które stanowiły podstawę przekazania, ani wykonać orzeczonych wobec niej za te przestępstwa kar pozbawienia wolności albo innych środków polegających na pozbawieniu wolności.

Jak wynika z uzasadnienia wyroku łącznego powodem, dla którego sąd *meriti* uznał, że ww. zasada w odniesieniu do kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 28 listopada 2016 r., sygn. akt II K 940/07, nie obowiązuje, było uznanie, że L.C. zrzekł się zasady specjalności. Sąd Okręgowy stwierdził bowiem, że „na marginesie warto zaznaczyć, iż w przypadku wszystkich pozostałych wyroków objętych niniejszym wyrokiem łącznym art. 607 e k.p.k. nie stał na przeszkodzie w wymierzeniu kary łącznej bowiem w przeważającej części stanowiły one podstawę przekazania L.C. z Wielkiej Brytanii na podstawie ENA, co do niektórych wyroków sądy uzyskały następcze zgody organów brytyjskich (Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w sprawie III K 646/18, Sąd Rejonowy w Rzeszowie w sprawie II K 384/19, Sąd Rejonowy w Lesku w sprawie II K 185/17), natomiast w kilku przypadkach L.C. zrzekł się zasady specjalności w toku niniejszej sprawy (dotyczy wyroku Sądu Rejonowego w Żywcu, Sądu Rejonowego w

Łowiczu) lub na wcześniejszym etapie (dotyczy Sądu Rejonowego Gdańsk Północ w Gdańsku)” – k. 302.

Jak należy przypuszczać sąd pierwszy instancji tę mało skonkretyzowaną tezę oparł na treści pisma L.C. z dnia 5 lipca 2016 r., które ww. przesłał do Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku, w toku toczącego się przed tym sądem postępowania w sprawie II K 940/07. W treści tego pisma skazany wskazał: „w odpowiedzi na pismo SR z dnia 16.06.2016 r. składam oświadczenie, iż wyrażam zgodę na prowadzenie postępowania w sprawie II K 940/07 i zrzekam się prawa określonego w art. 607e § 1 k.p.k., a także zrzekam się prawa udziału w rozprawie i proszę o niedoprowadzanie mnie na rozprawę. Jednocześnie proszę o możliwie szybkie zakończenie postępowania. Uprzejmie dziękuję” (k. 1458).

Rzecz jednak w tym, że aby oświadczenie o zrzeczeniu się zasady specjalności było skuteczne, konieczne jest, by zostało ono złożone dobrowolnie, przez osobę w pełni świadomą konsekwencji jego złożenia. Z tego też powodu, obowiązkiem każdego państwa członkowskiego jest przyjęcie niezbędnych środków w celu zapewnienia, by oświadczenie o zrzeczeniu się korzystania z zasady specjalności było sformułowane w sposób wskazujący, że osoba, która je złożyła uczyniła to dobrowolnie, mając pełną świadomość wiążących się z tym konsekwencji (powyższy kierunek interpretacji wynika z art. 27 ust. 3 lit. f decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW, w którym wskazano, że *ustępu 2 nie stosuje się w: kiedy osoba po jej przekazaniu w sposób jednoznaczny odwołuje się do zasady szczególności w odniesieniu do szczególnych przestępstw poprzedzających jej przekazanie. Zrzeczenie się następuje przed właściwymi organami sądowymi wydającego nakaz Państwa Członkowskiego i zostaje zapisane zgodnie z prawem krajowym tego Państwa. Zrzeczenie się sporządza się w taki sposób, aby jego brzmienie wyraźnie świadczyło, iż osoba ta uczyniła to dobrowolnie i mając pełną świadomość konsekwencji. W tym celu osoba ta ma prawo do korzystania z pomocy prawnej*). W judykaturze w pełni zasadnie podkreśla się zatem, że „wymóg świadomości konsekwencji, jakie wywoła oświadczenie przewidziane w art. 607e § 3 pkt 7 k.p.k. lub w art. 607l § 2 zd. 1 k.p.k., zarówno odnośnie do niestosowania zasady specjalności określonej w art. 607e § 1 k.p.k., jak i nieodwoływalności tego oświadczenia, stanowi o wymaganej dobrowolności jego składania, pouczenie w tym

zakresie jest więc warunkiem skuteczności takiego oświadczenia. Jego brak podważa tym samym istnienie skutecznego wyrażenia woli w przedmiocie określonym w tych przepisach. Skoro zaś oświadczenie takie, przy braku pouczeń odnośnie do wskazanych konsekwencji, jest nieskuteczne, to nie można też skutecznie go odwołać. Niezbędne jest natomiast, jeżeli sąd nie dostrzeże tego z urzędu, wykazanie rzeczywistego zaistnienia braku stosownego pouczenia i związanego z tym braku świadomości o określonej konsekwencji złożonego oświadczenia, aby organ ten rozważył ową kwestię i wykazał, że określone pouczenie miało miejsce albo przyjął brak istnienia w sprawie skutecznego oświadczenia woli warunkującego dopuszczalność procesu w określonym zakresie i podjął stosowne kroki procesowe. Tym samym jednak nie można podzielić wskazanego wcześniej stanowiska o możliwości cofnięcia wówczas takiego oświadczenia. Poczynione rozważania wskazują, że także na gruncie zrzeczenia się korzystania z zasady specjalności, przewidzianego w art. 607e § 3 pkt 7 k.p.k., niezbędne jest pouczenie osoby przekazanej w trybie ENA o płynącej z istoty tego oświadczenia nieodwoływalności owego zrzeczenia” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2013 r., sygn. akt V KK 160/12). Przywołany wyżej pogląd znajduje aprobatę także w doktrynie, gdzie na gruncie art. 607 § 3 pkt 7 i art. 607 § 3a k.p.k. słusznie podkreśla się, że „w związku z nowelizacją z 2019 r. i dodaniem art. 607e § 3a nadal aktualny jest pogląd, zgodnie z którym wymóg świadomości konsekwencji, jakie wywoła oświadczenie przewidziane w art. 607e § 3 pkt 7 (lub w art. 607l § 2 zdanie pierwsze) odnośnie do niestosowania zasady specjalności określonej w art. 607e § 1, jak również nieodwoływalności tego oświadczenia, przesądza o wymaganej dobrowolności jego składania, pouczenie w tym zakresie jest więc warunkiem skuteczności takiego oświadczenia. Jego brak podważa tym samym istnienie skutecznego wyrażenia woli w przedmiocie określonym w tych przepisach. Skoro zaś oświadczenie takie przy braku pouczeń odnośnie do wskazanych konsekwencji jest nieskuteczne, to nie można go również skutecznie odwołać” (zob. B. Augustyniak [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, red. D. Świecki, LEX/el. 2023, komentarz do art. 607(e), teza 26).

Odnosząc powyższe wskazania do realiów niniejszej sprawy należy nadmienić, że pismo, które skierował sąd do oskarżonego L.C. w dniu 16 czerwca 2016 r. (a na które tenże udzielił odpowiedzi ww. pismem z dnia 5 lipca 2016 r.) nie zawierało żadnych pouczeń dotyczących nieodwoływalności tego oświadczenia. W treści tego pisma wskazano bowiem, że:

„w załączeniu w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie II K 940/07 p-ko L. C. oskarżonemu o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego do:

- złożenia oświadczenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma, czy wyraża zgodę, jako osoba przekazana w wyniku wykonania europejskiego nakazu aresztowania, zgodnie z art. 607e §, 1, § 3 punkt 7 k.p.k. na prowadzenie postępowania w niniejszej sprawie, o czyn popełniony przed przekazaniem i czy w związku z tym zrzeka się prawa określonego w art. 607e § 1 k.p.k., z którego wynika, że osoby przekazanej w wyniku europejskiego nakazu aresztowania nie można ścigać za przestępstwa inne niż te, które stanowiły podstawę przekazania (...), co pozwoliłoby na prowadzenie postępowania w powyższej sprawie,
- złożenia oświadczenia, w przypadku wyrażenia zgody na prowadzenie postępowania w niniejszej sprawie, dotyczącego tego, czy oskarżony chce uczestniczyć w rozprawie i czy żąda doprowadzenia na jej termin. Udział w rozprawie oskarżonego nie jest konieczny i sąd w razie złożenia wniosku o doprowadzenie może go nie uwzględnić, uznając za wystarczającą obecność obrońcy” (k. 1443 – 1444 akt sprawy II K 940/07).

Uzupełniając należy także wskazać, że Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, w toku postępowania wykonawczego dotyczącego wyroku tego sądu wydanego w sprawie II K 940/07, nie uznał powyższego oświadczenia za skuteczne zrzeczenie się przez oskarżonego zasady specjalności. Na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2020 r., w sprawie XII Ko 145/20, w przedmiocie oświadczenia o rezygnacji z zasady specjalności, przewodnicząca pouczyła skazanego o treści art. 607e § 1 k.p.k. oraz o możliwości rezygnacji z zasady specjalności wyrażonej w tym przepisie, a nadto o tym, iż w przypadku zrezygnowania z zasady specjalności nie będzie można skutecznie cofnąć oświadczenia o rezygnacji oraz o tym, że w przypadku braku rezygnacji z zasady specjalności w sprawie nie będą mogły być podejmowane żadne

decyzje merytoryczne, w szczególności wniosek skazanego o odroczenie wykonania kary nie zostanie rozpoznany. Po tym pouczeniu L.C. oświadczył, że nie wyraża zgody „na wprowadzenie do wykonania kary w niniejszej sprawie nieobjętej europejskim nakazem aresztowania”. Po otrzymaniu tegoż oświadczenia przewodnicząca wydała zarządzenie o treści: „z uwagi na niewyrażenie przez skazanego zgody na rezygnację z zasady specjalności nie wprowadzać do wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem w niniejszej sprawie” (k. 59 – 60 akt sprawy Wp 436/17). Następnie Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku zwrócił się do Sądu Okręgowego w Gdańsku z wnioskiem o wystąpienie do państwa wykonania europejskiego nakazu aresztowania o wyrażenie zgody na wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 28 listopada 2016 r., sygn. akt II K 940/07 (wniosku tego nie uwzględniono postanowieniem, które zapadło już po wydaniu zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z uwagi na stwierdzenie, że „kara jednostkowa wskazana we wniosku Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku” nie podlega wykonaniu z uwagi na fakt, że została objęta prawomocnym wyrokiem łącznym z dnia 24 lutego 2021 r., sygn. akt XVIII K 28/18 – zob. postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2022 r., sygn. akt IV Kop 36/21 – k. 59 akt IV Kop 36/21).

Powyższym zagadnieniom sąd odwoławczy, wbrew obowiązкови spoczywającemu na nim z mocy art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., nie poświęcił należytej refleksji, choć - jak wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku - dostrzegł okoliczność, iż skazany zakwestionował zrzeczenie się zasady specjalności w stosunku do niektórych kar objętych węzłem kary łącznej orzeczonej zaskarżonym wyrokiem łącznym. Odnosząc się bowiem do pisma L.C. z dnia 6 kwietnia 2021 r. zatytułowanego „apelacja”, w którym ww. zakwestionował m.in. fakt wyrażenia zgody na prowadzenie przeciwko niemu postępowania w sprawie II K 940/07, które toczyło się przed Sądem Rejonowym Gdańsk - Północ w Gdańsku, organ *ad quem* lakonicznie stwierdził bowiem, że „w kontekście stanowiska skazanego zawartego w piśmie procesowym z dnia 6.04.2021 r. (k. 308) wskazać także należy, iż w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego, sąd okręgowy z należyłą starannością zbadał i ustalił okoliczności związane z

możliwością wykonania wobec skazanego poszczególnych kar, a to w związku z przekazaniem go stronie polskiej na podstawie ENA” (k. 368).

W świetle tak skomplikowanego stanu faktycznego i jednocześnie bardzo lakonicznego uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, takie potraktowanie zasygnalizowanego przez skazanego problemu, który sąd odwoławczy powinien był zbadać z urzędu (art. 440 k.p.k.), uznać należy za zdecydowanie niewystarczające i świadczące o rażącym i mogącym mieć istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniu przez sąd odwoławczy przepisów wyeksponowanych w zarzucie kasacji.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy uznał, że skarżący zdołał wykazać, że w przedmiotowej sprawie zaktualizowała się podstawa kasacyjna z art. 523 § 1 k.p.k. i w konsekwencji uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Przeprowadzając kolejny raz kontrolę odwoławczą, organ *ad quem* wnikliwie zbada, czy kary objęte węzłem kary łącznej, orzeczonej zaskarżonym apelacją wyrokiem łącznym, mają „zdolność łączenia”. Czyniąc to sąd odwoławczy podda szczegółowej analizie także kwestię tego, czy przeszkód w tej sferze nie kreuje zasada specjalności. Wynik tych badań winien następnie znaleźć swoje odzwierciedlenie w pogłębionych wywodach zawartych w uzasadnieniu orzeczenia (o ile zaktualizuje się potrzeba jego sporządzania). Prowadząc analizy w tym przedmiocie sąd odwoławczy zwróci uwagę także na dokumenty sporządzone przez Wydział ds. Ekstradycji Koronnej Służby Prokuratorskiej, nadesłane przez Interpol M. związane ze sprawą III Kop 24/18.

Przeprowadzając kontrolę odwoławczą organ *ad quem* będzie miał również na względzie to, że przy orzekaniu kary łącznej w oparciu o przepisy rozdziału IX kodeksu karnego, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. do 23 czerwca 2020 r., konieczne było - stosownie do treści art. 85 § 2 k.k. i art. 86 § 4 k.k. w obowiązującym wówczas brzmieniu – wymierzenie kary łącznej na podstawie prawomocnie orzeczonych kar jednostkowych oraz prawomocnie orzeczonych kar łącznych, z uwzględnieniem treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 kwietnia 2019 r., K 14/17, który przypomnijmy miał charakter zakresowy. Sąd pierwszej instancji zaś, co wynika zarówno z treści wyroku, jak i jego uzasadnienia, połączył kary jednostkowe w tym i te, które były objęte wcześniej węzłem kary łącznej.

Kwestia ta nie została zasygnalizowana w kasacji i nie miała wpływu na ocenę zasadności podniesionego w tym środku zaskarżenia zarzutu, ale bez wątpienia nie powinna ująć uwadze instancji *ad quem* przy ponownym przeprowadzaniu kontroli odwoławczej. Pamiętać bowiem należy, że suma podlegających łączeniu kar łącznych może być zdecydowanie niższa od sumy kar jednostkowych objętych tymi karami łącznymi, co musi być brane pod uwagę przy wymiarze kary łącznej i to nie tylko wtedy, gdy sąd decyduje się na orzeczenie jej według zasady kumulacji (zob. szerzej M. Cichoński, *Orzekanie kary łącznej w wyroku łącznym po zmianach normatywnych spowodowanych wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 18.04.2019 r., K 14/17. Uwagi polemiczne do artykułu SSA dr hab. B. Nity-Światłowskiej*, Przegląd Sądowy z 2022, nr 2, s. 92-103).

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.

Mając na uwadze fakt, że o kosztach procesu sąd orzeka w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 626 § 1 k.p.k.), a takiego charakteru nie ma wyrok Sądu Najwyższego, na mocy którego organ ten uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania, w uzasadnianym wyroku nie zamieszczono rozstrzygnięcia w przedmiocie tychże kosztów, w tym kosztów nieopłaconej pomocy prawnej.

(M.K.)

[a!]